

POWIAT
LUBELSKI

Stowarzyszenie Wspierania Aktywności BONA FIDES

20-080 Lublin, ul. Niecała 4/5a

tel. 535 000 523 / fax 81 533 72 09

biuro@stowarzyszeniebonafides.pl

www.stowarzyszeniebonafides.pl

BONA FIDES
15 LAT RAZEM
POMOC <<<
EDUKACJA
>>> ROZWOJ

Artykuł powstał w ramach projektu: „Prowadzenie jednego punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększenia świadomości prawnej w Konopnicy wraz z punktami mobilnymi”
Zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez Powiat Lubelski - zadanie opracowanie artykułów z zakresu najczęściej pojawiających się problemów w poradnictwie obywatelskim opracowane przez osoby udzielające wsparcia w projekcie

ZNĘCANIE SIĘ- art. 207 Kodeksu karnego

Jak można było przewidzieć, w okresie kwarantanny spowodowanej koronawirusem przemoc domowa przybrała na sile.

W domach w których dochodziło już wcześniej do przemocy, w tym trudnym okresie nastąpił wzrost zachowań społecznie nieakceptowanych. Nie jest to tylko przemoc psychiczna ale przede wszystkim przemoc fizyczna. Trzeba jednak zdać sobie sprawę, że do wybuchu agresji zwykle doprowadza pretekst. Tak więc nie należy winić siebie i rozważać stawianych przez partnera zarzutów , bo nie one są problemem. Problemem jest sprawca.

Bez konkretnych działań prawnych ze strony ofiary przemocy, sprawca nie zmieni swojego postępowania.

Dopiero strach przed konsekwencjami w postaci nakazu opuszczenia wspólnego miejsca zamieszkania, zakazu zbliżania się, skazującego wyroku karnego i perspektywy więzienia - mogą go powstrzymać.

W tym poście chciałabym przekazać Ci kilka praktycznych wskazówek na temat Twoich praw w postępowaniu przygotowawczym oraz przed sądem, jak również uświadomić Ci na co powinnaś zwrócić uwagę w relacjach ze sprawcą, by samej nie narazić się na zarzut znęcania.

Tak więc zaczynając od początku; Sąd Najwyższy w uchwale z 1976 roku wyjaśnił, że ustawowe określenie „znęcania się” oznacza działanie albo zaniechanie polegające na umyślnym zadawaniu bólu fizycznego lub dotkliwych cierpieniach moralnych. Cierpienia są intensywne, rozciągnięte w czasie i czyny realizowane są wielokrotnie.

POWIAT
LUBELSKI

Stowarzyszenie Wspierania Aktywności BONA FIDES

20-080 Lublin, ul. Niecała 4/5a

tel. 535 000 523 / fax 81 533 72 09

biuro@stowarzyszeniebonafides.pl

www.stowarzyszeniebonafides.pl

BONA FIDES
15 LAT RAZEM
POMOC <<<
EDUKACJA
>>> ROZWOJ

Myślę, że w tym miejscu nie ma potrzeby głębszego wyjaśnienia na czym polega znęcanie się fizyczne, gdyż prosto mówiąc wszystko co sprawia nam ból fizyczny, a zadawany jest celowo – to znęcanie fizyczne.

Znęcanie się psychiczne natomiast może wchodzić w grę między innymi w przypadku: wyszydzania, upokarzania, znieważania, straszenia, gróźb bezprawnych, izolowania od rodziny i znajomych, kontrolowania, sprowadzania do mieszkania osób nieakceptowanych.

W pierwszym rzędzie aby można było mówić o znęcaniu musi istnieć **przewaga sprawcy nad ofiarą**. Nie chodzi tu tylko o przewagę fizyczną ale przede wszystkim o przewagę psychiczną. Ofiara, to osoba zaszczerca, która nie jest w stanie skutecznie przeciwstawić się sprawcy. Ten brak przeciwstawienia wynika z jakiegoś rodzaju uzależnienia, może to być uzależnienie psychiczne ale również ekonomiczne lub inne.

Mówię o tym dlatego, że zdarza się, że ofiara przemocy bywa tak samo aktywna w zadawaniu ciosów jak sprawca lub takimi samymi obelgami obrzuca swojego partnera. Wówczas nie można mówić o znęcaniu. Zabrakło bowiem elementu przewagi sprawcy nad ofiarą.

Jeżeli strony wzajemnie się biją lub używają w stosunku do siebie na co dzień słów wulgarnych i znieważają się, to sąd ma prawo uznać, że to taki sposób komunikacji. Niewątpliwie nieakceptowany w innych związkach, ale to nie jest znęcanie. W takiej sytuacji sąd może orzec, że doszło do pobicia. I tylko za taki czyn wymierzyć karę.

Zwracam jednak uwagę, że czym innym jest wzajemna wymiana ciosów a czym innym obrona przed napastnikiem. **Zawsze mamy prawo do obrony**. Broniąc się możemy zadawać ciosy w sposób fizyczny lub odpowiadać na zaczepki słowne bowiem każdy sposób jest dobry i usprawiedliwiony by uniknąć bezpośredniego i bezprawnego zamachu na nasze dobro jakim jest zdrowie, życie lub godność. **Istota polega na tym aby samemu nie inicjować takich zachowań.**

Bardzo często podczas znęcania dochodzi do **gwałtu**.

Jeśli mąż lub partner przemocą polegającą na przykład na uderzeniu pięścią w twarz, szarpaniu za włosy, przytrzymywaniu za ręce doprowadza do obcowania płciowego, to jest to gwałt. I nie ma tu znaczenia, że doszło do tego w małżeństwie lub związku partnerskim. Jest to odrębne przestępstwo od przestępstwa znęcania i sąd wymierza za to odrębną karę, która wynosi od 2 do 12 lat (!). Tak więc składając zeznania zawsze trzeba o tym powiedzieć przestuchującej osobie.

POWIAT
LUBELSKI

Stowarzyszenie Wspierania Aktywności BONA FIDES

20-080 Lublin, ul. Niecała 4/5a

tel. 535 000 523 / fax 81 533 72 09

biuro@stowarzyszeniebonafides.pl

www.stowarzyszeniebonafides.pl

BONA FIDES
15 LAT RAZEM
POMOC <<<
EDUKACJA
>>> ROZWOJ

Zwracam jednak uwagę, że gwałt, to przemoc, tak więc nie wystarczy powiedzieć, że nie chce się współżyć fizycznie a potem biernie w tym uczestniczyć. Bo nie będziesz później w stanie udowodnić braku swojej zgody. Niezależnie od tego ofiara stawia opór, który następnie zostaje przełamany a więc są widoczne obrażenia.

I w ten sposób doszliśmy do **roli świadków**.

Pamiętaj, że o nagannym zachowaniu swojego męża masz mówić: rodzinie, koleżankom w pracy lub innym osobom, gdyż to będą Twoi przyszli świadkowie. Bez nich udowodnienie znęcania będzie znacznie trudniejsze.

Niewątpliwie zauważyłaś, że Twój mąż ma „dwie twarze„; jedną dla najbliższej rodziny a drugą dla znajomych. Mało tego, nigdy, nawet przed Tobą nie przyznał się do żadnego z zarzucanych mu zachowań. Nie możesz więc liczyć na to, że przyzna się przed sądem. Dlatego działaj!

Jeszcze jedna kwestia to **obdukcje Zakładu Medycyny Sądowej i zaświadczenia lekarskie**.

Sprawa jest prosta jeśli idziesz na Policję i zgłaszasz przestępstwo znęcania i pobicia. Policja kieruje Cię do Zakładu Medycyny Sądowej gdzie biegły lekarz sądowy wykonuje obdukcję- za darmo. To samo dotyczy gwałtu.

Jeśli natomiast nie masz pieniędzy – bo niestety takie badanie i opis kosztuje a chcesz mieć „na wszelki wypadek” dokument na pobicie, to proponuję abyś przynajmniej poszła do lekarza rodzinnego, który opíše Twoje obrażenia. Postaraj się schować ten dokument głęboko by nie wpadł w niepowołane ręce.

Pamiętaj, jeśli chcesz się uwolnić od sprawcy przemocy, to musisz zacząć działać. Wiem, że to trudne, bo może Ci się wydawać, że nikt nie jest w stanie Ci pomóc, że taki Twój los, bądź uważać że w każdym małżeństwie tak jest.

Zapewniam Cię – nie w każdym.

Jeśli zdasz sobie sprawę ze swojego sposobu myślenia, to powinien być dla Ciebie sygnał i moment do szukania pomocy. Jeśli się rozejrzysz, to dowiesz się o wielu instytucjach pomagających ofiarom przemocy.

Tam dowiesz się, że zgłaszając sprawę do Prokuratury lub Policji masz możliwość uzyskania orzeczenia nakazującego twojemu mężowi opuszczenia wspólnego mieszkania, zakazującego mu zbliżania się do Ciebie. W postępowaniu sądowym możesz działać jako oskarżycielka

POWIAT
LUBELSKI

Stowarzyszenie Wspierania Aktywności BONA FIDES

20-080 Lublin, ul. Niecała 4/5a

tel. 535 000 523 / fax 81 533 72 09

biuro@stowarzyszeniebonafides.pl

www.stowarzyszeniebonafides.pl

posiłkowa, możesz ubiegać się o adwokata z urzędu , który będzie Cię reprezentował. To naprawdę ważne, że” ktoś poprowadzi Cię za rękę”. Możesz również liczyć na wsparcie psychologiczne, z czego może nie zdajesz sobie jeszcze sprawy ale jest Ci to bardzo potrzebne.

Dlatego zrób pierwszy krok, jakikolwiek, który według Ciebie będzie służyć zmianie Twojej sytuacji. Po latach zobaczysz, że był to milowy krok.

Powodzenia.

Adwokat Maryla Kuna